

Dosarul nr. 2r-289/2019

prima instanță: Judecătoria Hîncești (jud: A. Gafton)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Simciuc, L. Bulgac, Iu. Cotruță)

DECIZIE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Elena (Socolnic) Demciuc,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu
Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni împotriva Elenei (Socolnic)
Demciuc cu privire la încasarea datoriei pentru consum fraudulos a energiei
electrice,

împotriva încheierii din 03 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 iunie 2008 ÎCS „Red Union Fenosa” SA a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Elenei (Socolnic) Demciuc cu privire la încasarea datoriei pentru
consum fraudulos a energiei electrice.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2008 a Judecătoria Hîncești a fost admisă
acțiunea ÎCS „Red Union Fenosa” SA și a fost încasat de la Elena (Socolnic)
Demciuc în beneficiul ÎCS „Red Union Fenosa” SA suma de 6 860,88 de lei, cu titlu
de datorie și suma de 270 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 08 iunie 2017 Elena
(Socolnic) Demciuc a declarat apel.

Prin încheierea din 28 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs
cererii de apel depuse de Elena (Socolnic) Demciuc și s-a acordat apelantei termen
până la 27 februarie 2019 pentru a depune cererea de apel motivată și dovada de
achitare a taxei de stat, fiindu-i explicat că în cazul în care nu va îndeplini în termen
indicațiile instanței de apel, cererea de apel va fi considerată ca nedepusă și va fi
restituită.

La 19 februarie 2019, Elena (Socolnic) Demciuc a depus cererea de apel
motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

Prin încheierea din 03 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost încetată
procedura pe apelul depus de Elena (Socolnic) Demciuc, împotriva hotărârii din 19
noiembrie 2008 a Judecătoria Hîncești, în cauza civilă, la cererea de chemare în
judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate
pe Acțiuni împotriva Elenei (Socolnic) Demciuc cu privire la încasarea datoriei
pentru consum fraudulos a energiei electrice, din motiv că apelul a fost depus în
afara termenului legal.

La 08 aprilie 2019, Elena (Socolnic) Demciuc a declarat recurs împotriva încheierii din 03 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat casarea acesteia.

În motivarea recursului a invocat că consideră încheierea instanței de apel pasibilă casării, deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor materiale și procedurale.

Totodată, recurenta a indicat că a depus cererea de apel la 08 iunie 2017, însă Judecătoria Hîncești nu a expediat cererea spre examinare instanței de apel, iar în consecință instanța de apel nu a examinat apelul urmare a faptului că cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 03 aprilie 2019, astfel, Colegiul consideră că recursul declarat de Elena (Socolnic) Demciuc la 08 aprilie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că la 19 iunie 2008, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei (Socolnic) Demciuc cu privire la încasarea datoriei pentru consum fraudulos a energiei electrice.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2008 a Judecătoriei Hîncești a fost admisă acțiunea ÎCS „Red Union Fenosa” SA și a fost încasat de la Elena (Socolnic) Demciuc în beneficiul ÎCS „Red Union Fenosa” SA suma de 6 860,88 de lei cu titlu de datorie și suma de 270 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 08 iunie 2017, Elena (Socolnic) Demciuc a declarat apel.

Prin încheierea din 03 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost încetată procedura pe apelul depus de Elena (Socolnic) Demciuc, împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2008 a Judecătoriei Hîncești, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni împotriva Elenei (Socolnic) Demciuc cu privire la încasarea datoriei pentru consum fraudulos a energiei electrice, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementau acțiunile instanței la acea fază a procesului.

În susținerea acestei concluzii urmează a reține că în cadrul examinării cauzei în prima instanță recurenta a fost asistată de un reprezentant, respectiv urma să cunoască despre hotărârea instanței de judecată.

Or, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 19 noiembrie 2008, iar la 30 noiembrie 2016 recurenta a contestat în instanța de judecată eliberarea titlului executoriu.

Așadar, Elena (Socolnic) Demciuc din 30 noiembrie 2016 a dispus de un termen suficient pentru a contesta hotărârea cu apel, lucru ce nu a făcut și a depus cererea de apel abia la 08 iunie 2017, depășind astfel termenul legal pentru depunerea apelului.

În conformitate cu art. 3 alin. (3) Cod de procedură civilă, legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

În corespundere cu art. 362, alin. (1) Cod de procedură civilă, în redacția Legii nr. 225-XV din 30 mai 2003, modificat prin Legea nr.244-XVI din 21 iulie 2006, în vigoare din 17 noiembrie 2006, care era în vigoare la momentul examinării cauzei, termenul de declarare a apelului era de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate, dacă legea organică nu dispune altfel.

Prin prisma normelor precitate, Colegiul consideră întemeiată argumentarea instanței de apel prin care a indicat că termenul de apel curge și în cazul comunicării concomitente a hotărârii și a somației de executare.

În conformitate cu prevederile art. 374 alin. (4), lit. a) Cod de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a reținut că Elena (Socolnic) Demciuc a cunoscut despre hotărârea primei instanțe în data de 30 noiembrie 2016, când s-a adresat primei instanțe cu cerere de anulare a titlului executoriu, eliberat în baza hotărârii din 19 noiembrie 2008 a Judecătoria Hîncești, fapt confirmat prin copia încheierii din 22 iunie 2017 a Judecătoria Hîncești.

Respectiv, la data depunerii contestației, adică 30 noiembrie 2016, Elena (Socolnic) Demciuc cunoștea despre hotărârea contestată cu apel și a avut la dispoziție termen suficient pentru a depune cererea de apel în termenul legal, însă aceasta nu s-a folosit cu bună-credință de drepturile sale procesuale și a depus apelul în afara termenului legal, abia la 08 iunie 2017.

La caz, Colegiul consideră neîntemeiate argumentele recurente precum că din vina angajaților Judecătoria Hîncești, care pe parcursul a mai mult de un an nu au expediat cererea de apel spre examinarea Curții de Apel Chișinău, cererea de apel a fost considerată ca depusă în afara termenului legal, deoarece instanța de apel a considerat apelul depus în afara termenului legal urmare a faptului că luând cunoștință cu hotărârea primei instanțe în data de 30 noiembrie 2016, Elena (Socolnic) Demciuc a depus cererea de apel, abia, la 08 iunie 2017, adică peste termenul legal.

Totodată, instanța de recurs menționează că, în speță, de către recurentă nu au fost luate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CtEDO, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată să creeze condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor și înlăturând pe măsură posibilităților omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 03 aprilie 2019, în cazul în care apelanta nu și-a exercitat în volum deplin drepturile procedurale și nu a depus cererea de apel în termenul legal, iar în consecință instanța de apel a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a releva și prevederile art. 10 Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Elena (Socolnic) Demciuc.

Se menține încheierea din 03 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni împotriva Elenei (Socolnic) Demciuc cu privire la încasarea datoriei pentru consum fraudulos a energiei electrice.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecători

Victor Burduh

Galina Stratulat